

Maksājumu iestādes licence Latvijā: sagatavošanās, process un izmaksas

Saskaņā ar Latvijas Bankas publicēto informāciju 2026. gada pirmajos deviņos mēnešos izsniegtas septiņas licences maksājumu iestādes darbībai. Arī NJORD saņemtie pieprasījumi liecina par pieaugošu uzņēmēju interesi par maksājumu iestādes licences iegūšanu Latvijā. Šajā rakstā aplūkoti galvenie licencēšanas procesa posmi, to ilgums un izmaksas.

Licencēšanas procesā Latvijas Banka vērtē ne tikai pieteikuma dokumentus, bet arī uzņēmuma faktisko gatavību sniegt maksājumu pakalpojumus. Tādēļ, lai veiksmīgi sagatavotos maksājumu iestādes licencēšanai, nepieciešams pārdomāts biznesa modelis, kompetenta komanda un praksē īstenojamas pārvaldības un risku kontroles sistēmas.

Pirmslicencēšanas posms un tā vērtība

Pirmslicencēšanas posms ir būtiska projekta sagatavošanas daļa, nevis tikai iepazīšanās saruna ar regulatoru. Tas ļauj pārrunāt iecerēto darbību ar Latvijas Banku, precizēt piemērojamās prasības un identificēt jautājumus, kuri jāatrisina pirms formālā pieteikuma iesniegšanas.

Pirms sākotnējās tikšanās uzņēmumam jāspēj skaidri izskaidrot savu biznesa modeli, plānotos pakalpojumus, klientu segmentus, mērķa tirgus un maksājumu plūsmas. Uzņēmumam jāspēj arī izskaidrot plānoto finansējumu un pamatot finanšu prognozes un darbības ilgtspēju. Piemēram, ir lietderīgi izvērtēt uzņēmuma spēju segt darbības izmaksas arī tad, ja klientu skaits vai ieņēmumi pieaug lēnāk, nekā sākotnēji plānots.

Sarunās ar Latvijas Banku būtiski ir pamatot Latvijas izvēli, plānoto vietējo klātbūtni un pārvaldības modeli. Uzmanība jāpievērš īpašnieku struktūrai, finansējuma izcelsmei, klientu un ģeogrāfiskajiem riskiem, kā arī tehnoloģiskajiem risinājumiem un ārpalpojumu izmantošanai.

Šā posma galvenā vērtība ir iespēja savlaicīgi identificēt projekta nepilnības un novērst tās pirms pieteikuma iesniegšanas. Tas palīdz mazināt nepieciešamību vēlāk pārstrādāt dokumentāciju, efektīvāk izmantot uzņēmuma resursus un reālistiskāk plānot maksājumu iestādes licencēšanas procesu.

Komanda, risku pārvaldība un tehnoloģijas

Maksājumu iestādes licences pretendents nepieciešama darbības modelim atbilstoša komanda, skaidrs pienākumu sadalījums un reāla darbības un pārvaldības klātbūtne Latvijā. Latvijas Banka vērtē arī vadības piemērotību un reputāciju, kā arī personu ar būtisku līdzdalību reputāciju.

Būtiska nozīme ir noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas un sankciju risku pārvaldības sistēmām. Klientu izpēti un darījumu uzraudzības procedūrām jāatbilst konkrētajiem pakalpojumiem, klientu profilam un darbības ģeogrāfijai, nevis jābūt tikai vispārīgiem dokumentu paraugiem.

Jau sagatavošanās posmā jāņem vērā arī finanšu nozares digitālās darbības noturības regulas jeb DORA prasības. Tās ietver informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risku un incidentu pārvaldību, darbības nepārtrauktību un ar ārējo tehnoloģiju pakalpojumu sniedzēju izmantošanu saistīto risku pārvaldību.

Pieteikuma sagatavošana un izvērtēšana

Pieteikuma dokumentiem jābūt savstarpēji saskaņotiem un jāatspoguļo praksē īstenojams darbības modelis. Pēc pieteikuma iesniegšanas Latvijas Banka pārbauda tā pilnīgumu un veic izvērtēšanu pēc būtības. Šajā procesā var būt nepieciešama papildu informācija, skaidrojumi vai dokumentu precizējumi, tādēļ uzņēmumam jāparedz resursi savlaicīgai atbildei sagatavošanai.

Termiņi un izmaksas

Pirmslicencēšanas konsultācijām un pieteikuma sagatavošanai nepieciešamais laiks jāplāno atsevišķi. Tas ir atkarīgs no biznesa modeļa sarežģītības, komandas un tehnoloģisko risinājumu gatavības, kā arī nepieciešamās dokumentācijas apjoma.

Latvijas Banka iesniegtā pieteikuma pilnīgumu pārbauda 15 darba dienu laikā. Lēmumu par maksājumu iestādes licences izsniegšanu vai atteikumu Latvijas Banka pieņem trīs mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas. Ja sākotnēji iesniegtie dokumenti jāpapildina vai jāprecizē, kopējais laiks no pieteikuma iesniegšanas līdz lēmumam var būt ilgāks.

Par licences pieteikuma un tam pievienoto dokumentu izskatīšanu Latvijas Bankai maksājama 5 000 eiro maksa, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar likumu piemērojam samazināta maksa.

Atsevišķi jānodrošina plānotajiem pakalpojumiem atbilstošs sākotnējais kapitāls. Tas nav licences saņemšanas izdevums, bet atsevišķa finanšu prasība.

Projekta budžetā jāparedz arī juridiskā atbalsta, dokumentācijas sagatavošanas, personāla un tehnoloģisko risinājumu izmaksas. To apmērs ir atkarīgs no konkrētā biznesa modeļa un uzņēmuma gatavības. Pēc maksājumu iestādes licences saņemšanas jāreķinās ar pastāvīgām darbības un atbilstības nodrošināšanas izmaksām, pašu kapitāla prasību izpildi un ikgadējiem uzraudzības maksājumiem Latvijas Bankai.

NJORD sniegto pakalpojumu ietvaros klienti var saņemt atbalstu maksājumu iestādes licencēšanas projektu strukturēšanā, pieteikuma dokumentācijas sagatavošanā un pārskatīšanā, kā arī saziņas koordinēšanā ar Latvijas Banku.

GUNTA MILTIŅA
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS,
VECĀKAIS JURISTS

(+371) 67 31 33 15
GM@NJORDLAW.LV

DMITRIJS KOĻESŅIKOVS
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS,
PARTNERIS

(+371) 67 313 315
DK@NJORDLAW.LV